

WOJEWODA ŁÓDZKI

RPS-I.431.20.2024

Łódź, 3 kwietnia 2025 r.

Pani

Monika Mrowińska

Burmistrz Łasku

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 9-11 grudnia 2024 r. pracownicy Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi przeprowadzili kontrolę kompleksową Gminy Łask w zakresie realizacji zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej¹.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie upoważnienia wydanego 14 listopada 2024 roku przez Panią Anettę Chlebicką Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej, działającą z upoważnienia Wojewody Łódzkiego.

Czynności kontrolne przeprowadzono w Urzędzie Miejskim w Łasku oraz Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łasku.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w Protokole z kontroli sporządzonym w dniu 10 marca 2025 roku, podpisanym bez zastrzeżeń w dniu 14 marca 2025 roku przez Panią Monikę Mrowińską Burmistrza Łasku, Pana Rafała Dąbrowskiego Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łasku oraz Panią Beatę Szukalską Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał na podstawie Statutu nadanego Uchwałą Nr XXIV/295/2020 Rady Miejskiej w Łasku z dnia 23 września 2020 roku oraz uchwałą Nr V/48/2024 Rady Miejskiej w Łasku z dnia 24 lipca 2024 roku oraz Regulaminu Organizacyjnego² przyjętego Zarządzeniem Nr 9/2021 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łasku z dnia 1 lutego 2021 roku, a zatwierdzonego Zarządzeniem Nr 16/2021 Burmistrza Łasku z dnia 1 lutego 2021 roku.

¹ ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2024 poz. 424 z późn.zm.)
dalej: ustawa

Kontrolujący zwrócili uwagę, że treść Regulaminu Organizacyjnego nie uwzględniała zmian wprowadzonych znowelizowaną ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej w zakresie nazewnictwa, co uznano za uchybienie o charakterze formalnym niemające wpływu na jakość realizowanych zadań, jednak wymagające uaktualnienia.

W okresie objętym kontrolą na terenie Gminy Łask opracowany został Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Łask na lata 2023-2025, który przyjęto Uchwałą Nr LXIII/788/2023 Rady Miejskiej w Łasku 11 września 2023 roku.

Z poczynionych przez kontrolujących ustaleń wynika, że zadania zaplanowane w lokalnych programach przeciwdziałania przemocy zostały zaprojektowane adekwatnie do potrzeb społeczności lokalnej i do możliwości Gminy Łask (wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację). Działania były realizowane zgodnie z przyjętym harmonogramem. W ocenie Kontrolujących, brak lokalnego programu przeciwdziałania przemocy domowej w okresie od 1 stycznia 2023 roku do 12 września 2023 roku nie miał negatywnego wpływu na jakość prowadzonych działań, jednak stanowi naruszenie zapisu art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, którym to gmina została zobligowana w ramach realizacji zadań własnych, do opracowania ww. dokumentu. Brak sformalizowanych działań wraz z określeniem terminów i podmiotów odpowiedzialnych może skutkować problemami w ich bieżącej realizacji, szczególnie w odniesieniu do podmiotów współpracujących z Gminą Łask w obszarze przeciwdziałania przemocy.

Mieszkańcy Gminy Łask w okresie objętym kontrolą mieli zapewniony dostęp do poradnictwa poprzez funkcjonujący w strukturach Ośrodka Punkt Konsultacyjny. Działalność Punktu była ukierunkowana na zdiagnozowanie, zapobieganie powstawania problemów w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie oraz zaplanowanie pomocy i udzielanie wsparcia dla osób i rodzin korzystających z jego usług. Działania o charakterze edukacyjnym w szczególności były realizowane przez placówki oświatowe w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Łask na lata 2023-2025.

Podsumowując, zadanie o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy, na terenie Gminy Łask w okresie objętym kontrolą było realizowane bez uchybień. Niemniej jednak dane ilościowe w tym zakresie nie zostały wykazane w sprawozdaniu z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres od I do XII 2023 roku,

zamieszczonym w aplikacji CAS³ - działanie 1.4.2, co stanowi uchybienie o charakterze formalnym wpływające na poprawność danych dotyczących prowadzonych na terenie gminy działań, jak również na dane zbiorcze z terenu województwa łódzkiego.

Na terenie Gminy Łask brak jest infrastruktury zapewniającej osobom doznającym przemocy bezpieczne schronienie. Zgodnie z ustaleniami dokonanymi przez Kontrolujących nie opracowano odrębnej procedury postępowania w przypadku wystąpienia potrzeby umieszczenia osoby doznającej przemocy domowej oraz małoletnich dzieci w bezpiecznym miejscu. Na terenie Gminy Łask prowadzone są działania zmierzające do tworzenia warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych – Uchwała Nr 11/189/2019 Rady Miejskiej w Łasku z dnia 18 grudnia 2019 roku w sprawie zasad i kryteriów wynajmowania lokali wchodzących w skład zasobu mieszkaniowego Gminy Łask.

Biorąc pod uwagę, że do zadań własnych gminy należy zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia. Biorąc powyższe pod uwagę, w przypadku wystąpienia konieczności zapewnienia ochrony w związku z zagrożeniem życia i zdrowia związanym z przemocą domową, może dojść do wydłużeniem czasu na udzielenie niezbędnej pomocy, w związku z powyższym stwierdzono uchybienie w zakresie realizacji powyższego zadania.

Zespół Interdyscyplinarny został powołany Zarządzeniem Nr 253/2023 Burmistrza Łasku z dnia 11 września 2023 roku, gdzie w § 1 określono jego 12 osobowy skład, spełniający wymogi art.9a ust.3, 3a, 4 i 5 ustawy. Kontrolującym okazano Porozumienia o współpracy w zespole interdyscyplinarnym z dnia 23 sierpnia 2023 roku, zawarte pomiędzy Burmistrzem Łasku, a jednostkami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej wskazanymi w art. 9a ust. 3, 3a i 5 ustawy. W § 1 Porozumienia imiennie wskazywano przedstawiciela podmiotu delegowanego do pracy w Zespole. Natomiast w § 2 określono, że udział w pracach Zespołu odbywa się w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych

Zgodnie z art. 9a ust. 6b ustawy zespół interdyscyplinarny opracował i przyjął regulamin określający szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych – Uchwała Nr 1/2023 Zespołu Interdyscyplinarnego w Łasku z dnia 20 września 2023 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Organizacyjnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Łasku.

³ Centralna Aplikacja Statystyczna

Tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania, normowała Uchwała Nr LXII/776/2023 Rady Miejskiej w Łasku z dnia 3 sierpnia 2023 roku.

Zgodnie z brzmieniem art. 9c ust. 7 ustawy, Administrator danych – w tym przypadku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku, stosował niezbędne zabezpieczenia danych osobowych gromadzonych w związku z działalnością zespołu/grup diagnostyczno-pomocowych. Sposób gromadzenia i przechowywania informacji przez Zespół i grupy diagnostyczno-pomocowe nie budził zastrzeżeń Kontrolujących. Spotkania Zespołu odbywały się z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 9a ust. 7 ustawy. Każda nieobecność członków Zespołu była odnotowana w protokole z posiedzenia Zespołu.

Członkowie Zespołu i grup diagnostyczno-pomocowych w okresie objętym kontrolą uczestniczyli w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje zawodowe.

Zwrócono uwagę na niezgodność danych zamieszczonych w sprawozdaniu z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej za okres I-XII 2023 roku⁴ ze stanem faktycznym, co uznano za uchybienie o charakterze formalnym, nie mające wpływu na jakość świadczonej pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy.

W zakresie funkcjonowania Zespołu w okresie objętym kontrolą Kontrolujący zwrócili uwagę na następujące nieprawidłowości:

- nieprawidłowość w zakresie powołania grupy diagnostyczno-pomocowej z naruszeniem terminu, o którym mowa w art.9a ust.10a ustawy,
- nieprawidłowość w zakresie przekroczenia terminu, wynikającego z §7 ust. 1 rozporządzenia, na przekazanie wypełnionego formularza „Niebieska Karta-A” do Zespołu;
- nieprawidłowość w zakresie braku informacji z działań monitorujących prowadzonych, pomimo ustalonej częstotliwości kontaktów w teczkach 3 spraw oraz w teczkach 2 spraw notatki z odbytych działań monitorujących dokonanych przez pracownika socjalnego;
- nieprawidłowość w zakresie realizacji zapisu art. 9a ust.12b ustawy w 3 z 10 skontrolowanych teczek;
- nieprawidłowość w zakresie realizacji art. 10a ustawy;
- nieprawidłowość w zakresie realizacji zapisu art. 9a ust. 10a ustawy.

Zwrócono również uwagę, że na formularzach „Niebieska Karta-A” wszczynających procedurę znajdowała się pieczęć Ośrodka potwierdzająca ich wpływ. Biorąc pod uwagę poufność informacji zawartych w ww. dokumencie, wskazane jest kopertowanie korespondencji i adresowanie bezpośrednio do Przewodniczącej Zespołu.

⁴ Aplikacja CAS - część 4, działanie 4.3.1.

Za uchybienia stwierdzone podczas kontroli w zakresie treści Regulaminu Organizacyjnego odpowiedzialny jest Kierownik Ośrodka.

Za nieprawidłowość w zakresie braku opracowanego programu przeciwdziałania przemocy, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy w okresie od 1 stycznia 2023 roku do 12 września 2023 roku odpowiedzialny jest Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, jako jednostki realizującej zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz Burmistrz Łasku.

Za uchybienie w zakresie przedstawienia danych w sprawozdaniu resortowym z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2023 rok niezgodnie ze stanem faktycznym odpowiedzialny jest Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łasku – jako zatwierdzający sprawozdanie resortowe przekazywane przez Gminę Łask z obszaru przeciwdziałania przemocy.

Za nieprawidłowości w zakresie powoływania grup diagnostyczno-pomocowych przed uzyskaniem stosownych upoważnień od wszystkich członków Zespołu odpowiedzialna jest Przewodnicząca Zespołu. Za nieprawidłowość w zakresie braku dokumentowania działań monitorujących w sprawach **MGOPS.NK.620.10.2023**, **MGOPS.NK.620.8.2023**, **MGOPS.NK.620.18.2024**, odpowiedzialni są członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej powołani w danej sprawie.

Za nieprawidłowość w zakresie poszerzania składu grup diagnostyczno-pomocowych z naruszeniem art. 9a ust.12b ustawy odpowiedzialna jest Przewodnicząca Zespołu.

Za nieprawidłowość w zakresie przekroczenia terminu powołania grupy diagnostyczno-pomocowej w sprawie **MGOPS.NK.620.24.2024**, odpowiedzialna jest Przewodnicząca Zespołu, do której wpływają formularze „Niebieska Karta-A” wszczynające procedurę.

Za nieprawidłowość w zakresie przekroczenia terminu na przekazanie formularza „Niebieska Karta-A” wszczynającego procedurę w sprawie **MGOPS.NK.620.29.2024** odpowiedzialna jest osoba (przedstawiciel podmiotu uprawnionego)⁵wypełniająca formularz.

Wykonanie zadań w zakresie objętym kontrolą oceniano **pozytywnie z nieprawidłowościami**. Wobec powyższego, zgodnie z § 19 ust.1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej⁶, w związku ze stwierdzonymi podczas kontroli uchybieniami i nieprawidłowościami zalecam:

⁵ przedstawiciel jednego z podmiotów wymienionych w art. 9a ust.11-11d ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

⁶ Dz.U. z 2023 r. poz. 1165

1. Na bieżąco aktualizować zapisy dokumentów wewnętrznych (Regulamin Organizacyjny Ośrodka) do obowiązujących przepisów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Realizować zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej ukierunkowane na potrzeby społeczności lokalnej w oparciu o gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.
3. Zapewniać pomoc osobom dotkniętym przemocą domową w ramach posiadanej infrastruktury/współpracy z innymi instytucjami.
4. Powoływać grupy diagnostyczno-pomocowe zgodnie z założeniami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
5. Dokumentować wszystkie działania realizowane w ramach procedury „Niebieskie Karty”.
6. Przekazywać do Zespołu Interdyscyplinarnego kompletnie wypełnione formularze „Niebieska Karta –A” niezwłocznie, z zachowaniem terminu, o którym mowa w § 7 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”⁷.
7. Zadbać, aby sporządzane dokumenty o charakterze analitycznym przedstawiały dane zgodne ze stanem faktycznym.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej⁸ w związku z art.7 ust.2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej⁹ kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. W przypadku braku zastrzeżeń kierownik podmiotu kontrolowanego powinien powiadomić o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, w terminie 30 dni od ich otrzymania. Informację w tym zakresie należy przekazać do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anetta Chlebicka
Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej(podpisano elektronicznie)

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz.1870.

⁸ Dz. U z 2024 r. poz. 1283 ze zm.

⁹ Dz.U. z 2024 r. poz. 1673.